

ARBETSMILJÖ FONDENS SAMMANFATTNINGAR

1107

Datorstöd inom företagshälsovården

För innehållet i sammanfattningen svarar Ture Mellblom, Volvo-komponenter, 541 87 Skövde, tel 0500-172 24, Lennart Ström, Arbetarskyddsstyrelsen, Avd TH, 171 84 Stockholm, tel 08-730 95 57, och Lars Törnqvist, Infoservice Sweden AB, Gärdesvägen 10, 693 00 Degerfors, tel 0586-421 01.

*Pnr 80-1940 Lokalt skyddsarbete och företagshälsovård (70);
Informationssystem (92)*

November 1987

Bakgrund

Genom att effektivt utnyttja datorstöd kan företagshälsovården bli ännu bättre. Datorstödet är ett hjälpmedel för att bättre kunna lagra, bearbeta och presentera företagshälsovårdens samlade information om arbetstagare och arbetsmiljöer.

Många företagshälsovårdsenheter vill satsa på ADB-stöd. Ett problem har då varit att det inte funnits någon central resurs som t ex kunnat ge mera långsiktiga råd i ADB-frågor, olika programvaror och leverantörer.

Företagshälsovården i landet bedrivs av självständiga enheter men det behövs en samordnande funktion för att på ett systematiskt och meningsfullt sätt kunna bedriva den fortsatta utvecklingen av ADB-stöd för dessa enheter.

Det arbete som hittills gjorts för att utveckla ADB-stöd inom företagshälsovården

kan i korta drag beskrivas så här:

Under slutet av 1970-talet inledde några företagshälsovårdsenheter försök med datorstöd. Intresset började sprida sig. 1980 engagerades företagshälsovårdsdelegationen i frågan. Ett antal förstudier och begränsad experimentverksamhet påbörjades.

I november 1982 fick en projektgrupp i uppdrag av delegationen att arbeta fram ett handlingsprogram för fortsatt gemensamt utvecklingsarbete. Projektgruppen arbetade med stöd från Arbetsmiljöfonden. I första hand skulle den specificera företagshälsovårdens egna krav på ett framtida ADB-system. Det innebar att projektgruppen skulle utarbeta en användarkravspecifikation (AKS). Denna blev färdig hösten 1984.

Projektgruppen fick av delegationen ett fortsatt uppdrag att arbeta fram underlag för och att ge förslag till en gemensam ut-

veckling till ett driftfärdigt ADB-stöd för landets företagshälsovårdsenheter.

Intresset bland företagshälsovårdsenheterna har varit stort när det gäller att skapa den ovan nämnda gemensamma organisationen för ADB-stödet. Ett resultat av projektgruppens arbete blev därför att föreningen Datorstöd i företagshälsovården kunde bildas i juni 1985. Slutrapporten över det fortsatta uppdraget förelåg även då.

Syfte

Syftet med det fortsatta uppdraget från företagshälsovårdsdelegationen var att ta fram underlag till hur datorstödet lämpligast skulle kunna göras tillgängligt för företagshälsovården.

I rapporten föreslås en plan som bl a innebär:

- att en förening bildas som kan teckna kontrakt med leverantörer och försöksmiljöer för försöksverksamheten,
- att det vid utgången av 1987 ska finnas 3-5 pilotanläggningar vid olika företagshälsovårdsenheter,
- att som första alternativ anpassa någon av de befintliga programvarorna inom området till AKS,
- att idéer ska framföras kring drift, underhåll och fortsatt utveckling av datorstödet efter 1987.

Genomförande

För att få de ADB-tekniska konsekvenserna belysta från olika handlingsalternativ och för att utarbeta principer, filosofi och angreppssätt för projektarbetet har projektgruppen rådgjort med olika företrädare för ADB-branschen.

En enkät har sänts ut till landets samtliga 880 företagshälsovårdsenheter för att undersöka intresset av att starta en förening med syftet att bilda ett aktiebolag för ADB-stödet.

Projektgruppen har dessutom gjort en

utvärdering av tänkbara befintliga programvaror. Detta har inneburit marknadsundersökning, leverantörsbedömning, demonstration, jämförelse med AKS samt testkörningar och preliminära kostnadsberäkningar.

Resultat

Enkätundersökningen visade på ett stort intresse av att bilda en förening för datorstöd. En sådan förening har också bildats.

Vid utvärderingen av befintliga programvaror framkom att det i samtliga system fanns behov av en del förbättringar och tillägg. Samtliga leverantörer har åtagit sig att vidareutveckla sina system enligt de krav som framförts.

Projektgruppen har även bedömt datorstödet för- och nackdelar jämfört med motsvarande manuella eller halvmanuella rutiner.

Fördelarna märks först i de administrativa rutinerna som påskyndas och förbättras, men på lite längre sikt visar sig de kvalitativa fördelarna, t ex:

- bättre service till medlemsföretagen
- all information samlas på ett ställe och det innebär ett bättre helhetsgrepp på miljö och hälsa
- bättre underbyggda arbetsmiljöåtgärder
- bättre möjligheter att följa upp effekterna av arbetsmiljöåtgärder
- bättre utnyttjande av företagshälsovårdens samlade kompetens.

Det finns alltså en rad fördelar men naturligtvis kostar det också. Det är emellertid projektgruppens uppfattning att den initiala kostnaden som införandet av ADB-stödet medför mer än väl täcks av de framtida kvalitetsvinsterna.

Rapporten

Datorstöd inom företagshälsovården kan mot portokostnader erhållas från Infoservice AB, Gärdesvägen 10, 693 00 Degerfors, tel 0586-421 01.

Arbetsmiljöfonden

Box 1122, 111 81 Stockholm
Tel 08-796 47 00 (vx)